

دستورالعمل مراقبت و کنترل عفونت کرونا ویروس جدید (COVID 19) در
مراکز اقامتی میان مدت و کوتاه مدت و سامان سراها

وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی

[DATE]

HEALTH.GOV.IR

[Company address]

فهرست

۲	کلیات
۴	توصیه های پیشگیری از انتشار بیماری در محل های تجمع
۵	فلوچارت اقدامات تشخیصی و درمانی موارد علامتدار
۷	نحوه پذیرش افراد جدید در مراکز اقامتی
۸	اصول پیشگیری در ارائه دهندگان خدمت
۸	فرم های ثبت و گزارش دهی

کلیات

مقدمه:

با توجه به بروز بیماری کورونا ویروس جدید ۲۰۱۹ چین که بصورت اپیدمی گسترده شروع شده و موارد ابتلا به این ویروس در کشور ایران نیز به ثبت رسیده است، به منظور انسجام و مدیریت یکپارچه و تقویت برنامه های مداخلاتی اجرایی برای پیشگیری، مراقبت و کنترل این بیماری در مراکز تجمعی و پرازدحام مانند مراکز اقامتی شبانه روزی، شلتر، کمپ، سامان سرا و ... این دستورالعمل تهیه و تدوین گردیده است.

خصوصیات ویروس و علایم ابتلا به آن:

یک ویروس جدید تنفسی است که اولین بار در کشور چین شناسایی شد. خانواده کورونایروس ها بطور شایع در انسانها چرخش داشته اند و سبب بیماری سرماخوردگی میشده اند. ویروس جدید قبلاً در این خانواده ویروسی دیده نشده بود. سرایت این ویروس در ابتدا از حیوان به انسان و در حال حاضر انسان به انسان می باشد.

علایم عمومی بیماری در افراد گلو درد، سرفه خشک، لرز و در موارد شدیدتر تنگی نفس می باشد. این بیماری می تواند همراه تب و یا بدون تب باشد.

علائم بیماری ۱ تا ۱۴ روز پس از ورود ویروس به بدن شروع می شود. بزرگسالان می توانند ویروس را قبل از شروع علایم منتقل کنند.

این عفونت ویروسی می تواند از طریق سرفه، عطسه، یا صحبت کردن، تماس با اشیاء آلوده و ... منتقل شود.

راه انتقال بیماری

این ویروس از طریق ترشحات تنفسی افراد مبتلا (که ۱۴ روز می تواند بی علامت باشند) می تواند در محیط وارد شود . از آنجا که ویروس بزرگ و سنگین است ، مدت طولانی در هوا معلق نمی ماند و روی سطوح مختلف می افتد ، و تا ۳ تا ۹ روز می تواند در محیط زنده بماند . ویروس موجود در محیط می تواند از طریق دست به دهان ، بینی و یا چشم وارد بدن فرد شود . بعد از ورود به بدن ممکن است تا ۱۴ روز علامت نداشته باشد ، اما قابلیت انتقال به دیگران را دارد.

اصول کلی پیشگیری از بیماری

ویروس به روی همه سطوح می تواند وجود داشته باشد ، و از طریق تماس دست می تواند منتقل شود لذا

۱. شستن مکرر دست ها با روش صحیح از اصول اولیه پیشگیری از ابتلا به بیماری است.
۲. خودداری از دست زدن به صورت و چشم و دهان
۳. خودداری از روبوسی، در آغوش گرفتن و دست دادن با یکدیگر
۴. حفظ فاصله حداقل ۱-۲ متر در مراوده با افراد
۵. با توجه به اینکه در شرایط معمول ویروس در هوا باقی نمی ماند ، استفاده از ماسک در جامعه عمومی توصیه نمی شود . اما کلیه افرادی که علائم سرماخوردگی دارند و افرادی که با افراد سرماخورده در تماس هستند لازم است از ماسک استفاده کنند .
۶. هنگام عطسه یا سرفه از گرفتن کف دست مقابل دهان و بینی خودداری کنید ، حتما از یک دستمال کاغذی استفاده کنید و بعد دستمال را در سطل آشغال درب دار بیندازید . اگر دستمال در دسترس شما نبود هنگام سرفه و عطسه گودی آرنج خود را در مقابل دهان و بینی قرار دهید.
۷. تمیز کردن و ضدعفونی مکرر سطوح و اشیایی که در معرض تماس مکرر با دستها هستند (مانند دستگیره ها) با استفاده از اسپری ها یا پارچه های آغشته به مواد ضدعفونی کننده
۸. از شرکت در هرگونه تجمع غیرضروری خود داری کنید .

توصیه های پیشگیری از انتشار بیماری در محل های تجمع

با توجه به زندگی جمعی مددجویان ، و دوره طولانی بی علامت بودن مبتلایان این مکان ها همواره به عنوان محیط های پرخطر برای انتشار و انتقال بیماری محسوب می شود لذا لازم است :

۱. روزانه محل نگهداری مددجویان با مواد ضد عفونی کننده ، ضد عفونی شود .(مطابق دستورالعمل مربوطه)
۲. توالت ها ، سرویس های بهداشتی و حمام عمومی ، سطل های زباله دوبار در روز ضد عفونی شود.
۳. از تشکیل کلاس های آموزشی حضوری و تجمع بیشتر مددجویان در یک مکان خود داری شود .
۴. از طریق بلند گو با کمک وسایل کمک آموزشی نظیر تلویزیون و یا توزیع بروشورهای آموزشی ، اصول بهداشتی اولیه را به مدد جویان آموزش دهید .
۵. کلیه مددجویان ترغیب شوند که به صورت مکرر دست های خود را مطابق دستورالعمل شستشو دهند
۶. پوستر آموزشی نحوه شستشوی دست در روشویی ها نصب شود .
۷. وسایل ضد عفونی و صابون به مقدار کافی در اختیار مددجویان قرار داده شود .
۸. دستمال کاغذی ، سطل های زباله درب دارد متناسب با جمعیت در دسترس مددجویان قرار داده شود .
۹. در صورت بروز هر گونه علایم سرماخوردگی در هر مدد جو اقدامات زیر باید انجام بگیرد :
 - a. ارزیابی مدد جو توسط پزشک / مراقب سلامت مرکز مطابق فلوچارت پیوست
 - b. ارجاع فوری مواردی که دارای علایم تنگی نفس یا دشواری تنفس هستند به مراکز تخصصی منتخب
 - c. جدا سازی مدد جو و نگهداری در اتاق ایزوله تا زمان رفع علائم و حداقل به مدت ۷ روز
 - d. مدد جوی دارای علائم و افرادی که با او در تماس هستند باید از ماسک تنفسی استفاده کنند .
۱۰. فراهم کردن اتاق ایزوله (Sick Room) برای افراد دارای علایم این اتاق باید دارای ویژگیهای زیر باشد
 - a. تهویه و نور مناسب
 - b. حداقل فاصله تخت ها با یکدیگر ۱.۸ متر (۶ فوت) یا بیشتر باشد
 - c. ترجیحا سرویس بهداشتی و توالت افراد ساکن در اتاق ایزوله مجزا باشد .

تعریف موارد بیماری

مورد مشکوک

- بیمار با شرح حال سرفه خشک یا لرز یا گلودرد همراه با تنگی نفس یا بدون تب
- بیمار با علائم تنفسی فوقانی/تحتانی با تظاهرات رادیولوژیک بصورت انفیلتراسیون مولتی لوبولر یک یا دو طرفه در CT scan یا گرافی قفسه صدری

مورد محتمل

- هر مورد مشکوک که در عرض ۱۴ روز قبل سابقه تماس نزدیک با مورد قطعی COVID-19 را داشته باشد.
- هر مورد مشکوک که در عرض ۱۴ روز قبل سابقه حضور در مناطق با اپیدمی COVID 19 را داشته باشد.
- فرد مبتلا به پنومونی که علیرغم درمان های مناسب ، پاسخ بالینی نامناسب داشته و به شکل غیر معمول و سرعت غیرقابل انتظاری وضعیت بالینی بیمار حادثر و وخیم تر شود.

مورد قطعی

- جداسازی ویروس COVID-19 از فرد با علائم تنفسی

فلوچارت اقدامات تشخیصی و درمانی موارد علامتدار

کلیه افرادی که با علائم گلو درد، سرفه خشک، لرز یا بدون تب مراجعه می کنند باید از نظر علائم تنفسی مورد ارزیابی قرار گیرند. بیماری ممکن است در مراحل اولیه عفونت بدون تب باشد و فقط با سایر علائم تنفسی تظاهر کند. تب بسیار بالا عموماً علامت شایعی نیست:

الف - در صورت وجود تنگی تنفس و یا سطح اشباع اکسیژن کمتر از ۹۳٪ باید فرد به یکی از مراکز تخصصی منتخب (※ اسامی و آدرس این مراکز در هر استان توسط دانشگاه علوم پزشکی اعلام می شود) ارجاع شوند . توجه کنید تنگی نفس و هیپوکسمی می تواند بیانگر احتمال پنومونی شدید باشد. اگر تنگی نفس و هیپوکسمی ($SpO_2 < 93\%$) باشد، نیاز به تجویز اکسیژن و اقدامات ایزولاسیون متناسب دارد و فرد باید به مراکز تخصصی سریعاً ارجاع شود. (در صورت بروز تنگی نفس می توانید به کمک اورژانس ۱۱۵ بیمار به یکی از مراکز منتخب ارجاع دهید .)

※ کلیه موارد ارجاع شده سریعاً به دانشگاه علوم پزشکی اعلام می شوند . نتایج قطعی آزمایش ویرولوژیک موارد ارجاع شده توسط دانشگاه به مرکز اقامتی اعلام می شود .

*تمام افراد(اعم از مدد جو و ارائه دهندگان خدمت) در تماس با فرد ارجاع شده به مدت ۱۴ روز پس از آخرین تماس با آخرین فرد ارجاع شده باید در قرنطینه (از مرکز خارج نشوند) باشند . مگر آنکه قبل از پایان زمان قرنطینه مشخص شود ، نتیجه آزمایش فرد ارجاع شده منفی است .

افراد در قرنطینه باید روزانه از نظر بروز علائم ارزیابی شوند و در صورت بروز علائم در اطاق ایزوله بستری شوند و مطابق فلوجارت مربوطه ارزیابی و اقدام شود

*در صورتی که مدد جو در قرنطینه است و زمان ترخیص وی فرا رسیده است ، لازم است هماهنگی با قوه قضائیه برای تمدید زمان ماندگاری فرد تا پایان زمان قرنطینه هماهنگی لازم به عمل آید .

ب-در صورتی که فرد تنگی نفس نداشته باشد ، در اطاق ایزوله نگهداری شود . ممکن است با نظر پزشک آموکسی سیلین یا آزیترومایسین نیز برای فرد تجویز شود. این افراد باید به صورت روزانه مراقبت شوند و در صورت بروز هر کدام از علائم زیر باید سریعاً به مراکز تخصصی منتخب ارجاع شوند .

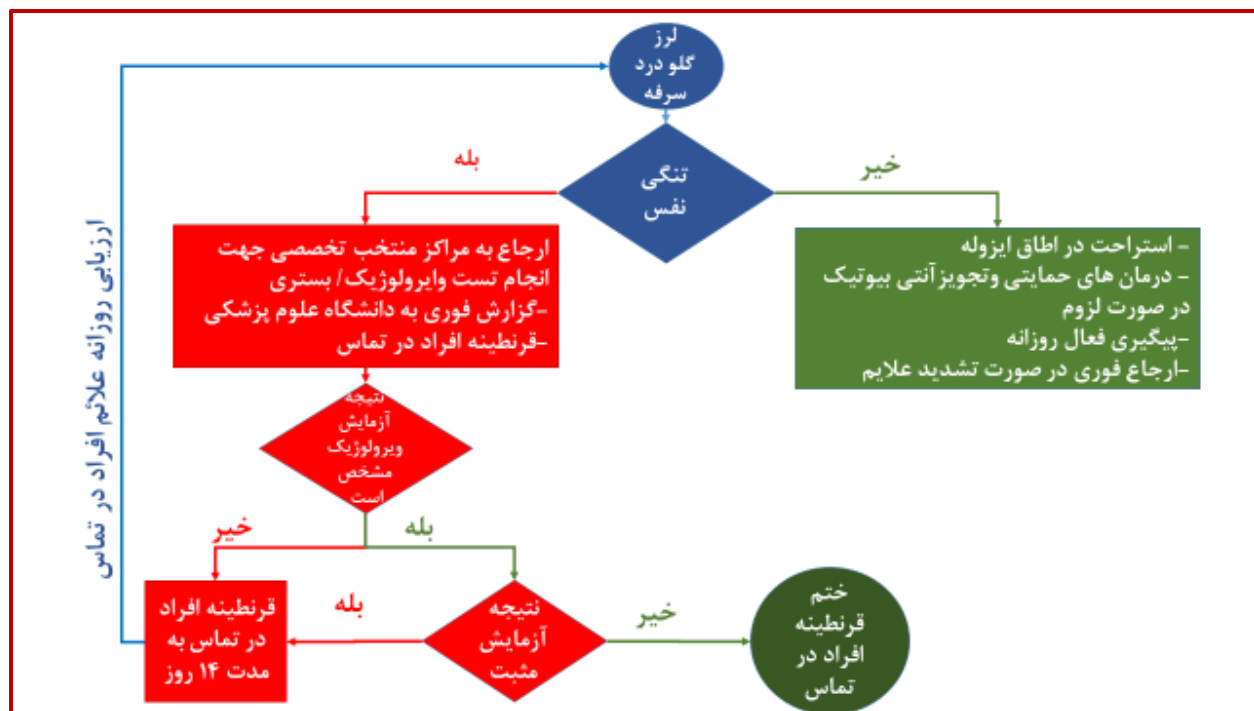
۱. تنگی نفس و تنفس دشوار

۲. تشدید سرفه

۳. عدم قطع تب

۴. علائم کاهش سطح هوشیاری

در صورتی که در زمان ایزوله بودن فرد زمان ترخیص وی فرا رسیده باشد (تنها به شرطی که با فرد ارجاع شده در تماس نبوده باشد) می تواند با ارائه توصیه های بهداشتی می تواند ترخیص شود .

نحوه پذیرش افراد جدید در مراکز اقامتی

با توجه به خطر تجمع و احتمال انتقال در افراد بی علامت اکیدا توصیه می شود ، افراد جدید پذیرش نشوند .

در صورت پذیرش افراد جدید در بدو ورود غربالگری علامتی باید صورت بگیرد . در صورت وجود هر یک از علائم تب ، سرفه ، گلو درد ، لرز باید به فرد توصیه شود به پزشک مراجعه کند و از پذیرش او ممانعت به عمل آید . در صورتی که فرد علاوه بر علائم مذکور دچار تنگی نفس نیز می باشد ، فرد باید به مراکز تخصصی سریع ارجاع شود. (در صورت بروز تنگی نفس می توانید به کمک اورژانس ۱۱۵ بیمار به یکی از مراکز منتخب ارجاع دهید .)

اصول پیشگیری در ارائه دهندگان خدمت

کلیه تجهیزات محافظت فردی اعم از دستکش ، ماسک ، محلولهای ضدعفونی کننده به تعداد کافی در اختیار پرسنل و ارائه دهندگان خدمت مراکز قرار بگیرد

کلیه افراد ارائه دهنده خدمات در تماس با اطاق ایزوله ، باید از دستکش و ماسک استفاده نمایند. شستشوی دستها و رعایت اصول بهداشتی ، بعد از تماس با هریک از افراد بستری در اطاق ایزوله الزامی است حداقل افراد ارائه دهند خدمت با اطاق ایزوله در ارتباط باشند .

در صورتی که فردی با علائم تنفسی شدید ارجاع شود تمام پرسنل در تماس با فرد ارجاع شده به مدت ۱۴ روز پس از آخرین تماس با آخرین فرد ارجاع شده باید در قرنطینه (از مرکز خارج نشوند) باشند . مگر آنکه قبل از پایان زمان قرنطینه مشخص شود ، نتیجه آزمایش فرد ارجاع شده منفی است .

در صورت بروز هر کدام از علائم تب ، لرز ، گلو درد و سرفه در پرسنل مرکز باید در منزل استراحت کرده و از ورود آنان به مرکز اقامتی جلوگیری به عمل آید

فرم های ثبت و گزارش دهی :

۱. فرم ثبت و گزارش دهی فوری موارد ارجاع شده به دانشگاه علوم پزشکی
۲. فرم ثبت مراقبت افراد مشکوک در اطاق ایزوله
۳. فرم ثبت مراقبت افراد در تماس با موارد ارجاع شده (قرنطینه)
۴. فرم گزارش دهی نتایج مراقبت افراد مشکوک و افراد در تماس